

Aquesta ha estat una setmana de cine, en el sentit més ampli de l'expressió. Dilluns a la nit, l'entrega dels premis Gaudí va convertir *Pa negre* en la pel·lícula catalana de l'any. Ja ho era des del mateix moment de la seva estrena; els 13 Gaudí han vingut a confirmar el que el públic havia sentenciat passant per taquilla i el que (a través de **Nora Navas**) es va sentenciar a Sant Sebastià al seu moment, i encara aquella mateixa nit a Madrid en l'entrega dels premis José María Forqué.

(I ara aquí una reflexió i un ampli apart: ¿tan difícil és assegurar a quadrar agendas?, ¿tan complicat resulta el contacte entre professionals?, ¿tan lluny –encara– Madrid i Barcelona? ¿És necessari que coincideixin dues cerimònies d'entrega de

a punts

Josep Maria Pou

ACTOR I DIRECTOR TEATRAL

Setmana de cine, setmana de llibres

L'èxit de 'Pa negre' és l'èxit de Passola i Villaronga, però també d'Emili Teixidor

premis en la mateixa nit, obligant a dividir-se entre les dues ciutats els equips de les pel·lícules candidates, i, el que és pitjor, condemnant els aficionats al cinema a la pràctica d'un zàping històric i desbocat al coincidir els dos actes –mateix dia, mateixa hora– en dues diferents ca-

denes de televisió? El més perjudicat d'aquesta falta de previsió –o d'entesa, no ho sé– és precisament allò que es vol promocionar: el mateix cine. Acaba l'apart.)

Maridatge productiu

L'èxit de *Pa negre* és l'èxit de **Passola** i **Villaronga**. I és també l'èxit del pare que el va pastar: el gran **Emili Teixidor**, home de lletres, de labor constant i callada, molt vinculat al teatre, al seu moment. Cal felicitar-se una vegada més d'aquesta conjunció entre cine i literatura que ha donat tan bons resultats, amb grans avantatges per a les dues parts. El cine català, per sort, en va sobrat d'exemples. I si hi ha un nom que destaquï en l'interès d'aquest maridatge productiu és el de **Ventura Pons**, que

aquesta setmana presentava la seva última experiència en aquest sentit, *Mil cretins*, en què torna a «llegir/veure/interpretar/filmar» diversos relats de **Quim Monzó**, com ja va fer a *El perquè de tot plegat*.

Ventura llegeix amb ulls de cine i va al teatre amb una càmera entre cella i cella. I aquesta obsessió –25 anys, pel·lícula a pel·lícula– ha rendit fruit. Quan algú vulgui conèixer alguna cosa de la narrativa i del teatre català, dels seus temes i arguments, dels seus autors, els actors i les actrius, com quan algú vulgui saber també alguna cosa de Barcelona i de la seva gent, haurà d'acudir al cine de **Ventura**. I allà aprendrà de cine, aprendrà de llibres i sabrà de la vida. Passant per taquilla, això sí. El cine en el cine. I els pirates, a la mar salada. ≡

TEATRE ▶ ESTRENA

El TNC dóna veu a la silent Conxa de 'Pedra de tartera'

La directora Lurdes Barba i el dramaturg Marc Rosich adapten la novel·la de Maria Barbal

IMMA FERNÁNDEZ
BARCELONA

El Teatre Nacional de Catalunya torna a rescatar un tros de la memòria històrica; aquesta vegada la de les dones que, com Conxa, la protagonista de *Pedra de tartera*, de la lleidatana Maria Barbal, van assumir silents un destí marcat per la pobresa, la guerra i la submissió per la seva pròpia condició femenina. Un destí agreujat per la soledat i el desarrela-

ment dels seus obligats exilis. Barbal (Trempt, 1949) va debutar en la literatura amb aquesta novel·la ambientada en el seu Pallars natal que recorre 60 anys en la dura vida d'una pagesa (des d'inicis del segle XX a 1960), víctima passiva del seu temps.

El text, convertit en un clàssic i un fenomen editorial a uns quants països, arriba el 26 de gener a la Sala Petita del TNC en un muntatge amb dramaturgia de Marc Rosich i direcció de Lurdes Barba, i en coproducció amb El Celler d'Espectacles de Lleida. Àurea Márquez interpreta la protagonista (des de l'adolescència fins a la vellesa) i l'acompanyen, entre d'altres, Rosa Cadafalch i Roger Casamajor (recent Premi Gaudí com a millor secundari per *Pa negre*).

▶▶ Àurea Márquez (Conxa) i, asseguda, Marina Barberà, en una escena.

A l'abordar la translació, Rosich, que ja va firmar l'aclamada versió de *Mort de dama*, del mallorquí Llorenç Villalonga, va apostar per unificar els capítols del relat original en un sol acte i portar al present l'acció –en la novel·la una ja gran Conxa narra els seus records–, que situa bàsicament a la cuina de la masia on viu.

MÉS EXPRESSIVA // Un altre dels reptes, afegeix el dramaturg, va ser com dibuixar una protagonista que té com a leitmotiv vital el silenci. Va optar per fer-la «més expressiva i activa» ja que, segons el seu parer, «paradoxalment fent-la parlar més del compte es pot explicar més bé el perquè dels seus silencis». Parla, com la resta del repartiment, en el subdialecte del Pallars, perquè, per Rosich, «la veu és una manera més de dibuixar el paisatge». El paisatge petri, dur, que ha modelat els caràcters dels personatges i que es mostra també en algunes imatges audiovisuals.

Maria Barbal va elogiar ahir un muntatge que és «molt fidel a l'argument i al sentiment» de la seva novel·la. «Espero que el públic s'emocioni tant com jo m'he emocionat al veure'n un assaig», va postillar l'escriptora. ≡

Del Director de "Notting Hill" y la Guionista de "El Diablo Viste de Prada"

RACHEL McADAMS HARRISON FORD DIANE KEATON
UNA PRODUCCION DE HEAT BRIGHT
MORNING GLORY
www.morningglory.es

CONSULTAR CARTELERA

¡El musical caribeño más impactante de todos los tiempos!

BÉSAME MUCHO
El Musical de las Pasiones
30 artistas en un espectáculo vibrante
www.besamemuchoelmusicaldelaspasiones.com

5 únicas semanas
Del 19 ENERO al 27 FEBRERO
Coliseum
VENTA DE ENTRADAS
ServiciCatx 902 33 22 11
serviciatx.com